

Львівському філіалу Національного науково-дослідного реставраційного центру України виповнилося 25 років з часу заснування. Даний номер “Бюлетеня” присвячений цій даті. Ми хочемо розповісти про становлення нашої установи, складний шлях її розвитку, досягнуті здобутки за пройдений час та взаємодію нашої установи з іншими музейними організаціями і фахівцями в галузі музейництва, дослідження, консервації та реставрації творів мистецтва. Наша установа виникла в час, коли назріли передумови для ширшої роботи над порятунком мистецьких скарбів, в час, коли суспільно-політична ситуація в Україні радикально змінювалася, формуючи нові відносини в духовному житті людини. А це був 1984 рік, коли над Україною відчутно пронеслися вітри наростаючих змін та перебудов. Ми намагалися використати весь попередній досвід львівської школи реставрації для створення організації нового типу, яка б поєднувала окрім практичної роботи також і вивчення, дослідження, консервацію та зберігання творів мистецтва. Також було використано досвід наших колег з Росії, Польщі, Голландії та Угорщини. Ми задекларували високі стандарти роботи сучасної установи, впроваджуючи нові відносини в організації роботи та спробували органічно вмонтувати нашу діяльність в давно сформоване музейне середовище. Чи нам це вдалося – судити Вам, шановні читачі, прочитавши випуск інформаційного “Бюлетеня”. В нашій установі впродовж минулих років працювало багато співробітників, які пройшли добру школу спільної роботи над врятуванням національної спадщини. Ми всіх пам’ятаємо і щиро дякуємо за спільну працю і надіємося, що все добре, що вони почерпнули від нас, стало їм у пригоді в роботі в інших організаціях. Це насамперед Галина Климчук, Надія Скрентович, Ніна Присяжна, Лідія Янів-Сойка, Федір Судук, Володимир Мокрій, Ярослав Мовчан, Олександра Денко, Оксана Садова, Лариса Лебединець і багато інших. Їхню роботу продовжує та примножує молоде покоління, яке гідно перехопило естафету і продовжує нашу так потрібну для культури України роботу. Всі вони випускники спеціалізованих навчальних закладів і є представниками нової школи львівської реставрації, яким судилося жити і працювати для національної культури в XXI столітті.

Галина Осьмак, Тарас Откович, Мирослава Білецька-Зварич, Ольга Канарська-Луцан, Зоряна Лильо-Откович, Олена Козак, Анастасія Боднар, Наталія Білостоцька, Олександра Глипка, Оксана Митровцій, Оксана Войтович, Марія Судук, Євген Манько,

Олег Глібовецький, Андрій Ситніков – це сьогоднішня основа співробітників, яким під силу будь-які складні завдання. А ще їм допомагають у вирішенні технічних проблем Інна Шкльода, Галина Кальчєна, Володимир Кунтий та створюють комфортні умови праці Мар'яна Стельмах та Наталія Євтух-Гац.

Новому поколінню художників-реставраторів випало працювати над дуже важливими пам'ятками мистецької культури. Це насамперед іконостас із церкви Воздвиження Чесного Хреста із монастиря Скит Манявський (Богородчанський іконостас), який зберігається в Національному музеї у Львові ім. А. Шептицького, повернуто одну із найбільших пам'яток епохи українського бароко. Зараз завершується робота над іконостасом із церкви в селі Гумнісько (Галерея мистецтв у Львові), де останні роки свого життя був парохом Маркіян Шапкевич, видатний поет та церковний діяч. На черзі ще декілька проектів реставрації великоформатних пам'яток. Це стало можливим лише при наявності високопрофесійних кадрів та вдало обраній стратегії роботи. Думаємо, що нам вдасться в найближчий час створити на нашій базі відділ, який би займався збором статистичних даних, плануванням роботи музейних реставраторів в регіоні та підвищенням кваліфікації музейних працівників із збереження творів мистецтва. З допомогою на державному рівні ми змогли б за короткий час зняти гостроту проблеми з консервації, реставрації, збереження та охорони пам'яток мистецтва та культури.

Окремо хочеться сказати про нашу видавничу діяльність. Ми видаємо єдиний в Україні професійний журнал з питань реставрації творів мистецтва, в якому друкується багато матеріалів із усіх напрямків музейної діяльності в Україні. Насамперед на сторінках журналу діляться досвідом, новими відкриттями, інформацією про нові матеріали, технології та нові методики роботи фахівці філіалу. Окрім журналу, який виходить регулярно, ми видаємо серію “Публікація однієї пам'ятки”. В розпочатій серії вже вийшли друком три альбоми це: “Страсті Христові”, ікона XVII століття із музею “Дрогобиччина”, “Богородиця Одигітрія”, ікона XIII століття із церкви села Дорогобуж (Рівненський обласний краєзнавчий музей) та “Срібні царські ворота” – про реставрацію Царських воріт із Собору Святої Софії в Києві. Але найбільшим проектом стало видання альбому-каталогу після завершення реставрації іконостаса із Скиту Манявського. Вся видавнича робота зосереджена у відділі наукових досліджень філіалу і очолює її Тарас Откович та невелика редакційна колегія, в яку входять, окрім головного редактора, Зоряна Лильо-Откович, Галина Осьмак, Ольга Луцан-Канарська, Інна Шкльода та Мирослава Білецька. На жаль, можливості у збільшенні нашої видавничої діяльності суттєво обмежені фінансовими проблемами, але ми маємо надію, що допомога буде надходити із різних джерел і ми продовжуватимемо нашу роботу. Хочемо подякувати Міністерству культури і туризму України та Генеральному директору Національного науково-дослідного центру України Світлані Стрельніковій за підтримку і розуміння стратегії нашої діяльності в регіоні. Висловлюємо подяку також всім, хто допомагає нам у різний спосіб: громадській організації “Мистецький фонд імені Короля Данила”, ротарійському клубу “Львів-Центр”, об'єднанню “Західно-Український консорціум”, меценатам Михайлу Макару, Володимиру Турецькому, Ігорю Грициняку, Володимирі Михайляку, Ігорю Сороці та багатьом іншим добрим людям, які допомагають нам, тим самим дбаючи про порятунок скарбів національної культури.

Особлива подяка директору Львівського державного коледжу декоративно-ужиткового мистецтва ім. І. Труша Василю Отковичу, ректору Львівської Національної академії мистецтва Андрію Бокотею, Генеральному директору Національного заповідника “Софія Київська” Нелі Куковальській за співпрацю та ініціювання важливих культурологічних проектів.

Мирослав Откович,
Народний художник України,
директор Львівського філіалу
Національного науково-дослідного
реставраційного центру України